

เติมเต็มความต้องการเงินทุนของ SME/Startup ด้วยทางเลือกระดมทุนในตลาดทุน

(เผยแพร่เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2565)

นายไพบุลย์ ดำรงวารี

ผู้อำนวยการฝ่ายจดทะเบียนหลักทรัพย์ 2

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

การเข้าถึงแหล่งเงินทุนด้วยต้นทุนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญในการประกอบธุรกิจ สำหรับกิจการขนาดเล็กหรือกิจการเริ่มต้น (SME/Startup) ที่ผ่านมายังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ทั้งที่หลายแห่งมีนโยบายทางธุรกิจที่มีศักยภาพ ซึ่งอาจทำให้เสียโอกาสในการเติบโตในทางธุรกิจ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ในฐานะผู้กำกับดูแลและพัฒนาตลาดทุนไทย มีนโยบายในการผลักดันให้ “ตลาดทุนเป็นประโยชน์ต่อทุกภาคส่วน” (Capital Market for All) รวมถึงภาคธุรกิจ SME/Startup ซึ่งเป็นฟันเฟืองสำคัญของเศรษฐกิจไทย ก.ล.ต. ได้ให้ความสำคัญและสนับสนุนมาอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่กลางปี 2562 เพื่อให้กิจการของคนตัวเล็กเข้าถึงตลาดทุนโดยสามารถระดมทุนผ่านเครื่องมือต่าง ๆ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของกิจการได้

○ ระดมทุนในรูปแบบ SME-PP

สำหรับ SME/Startup ที่เป็นบริษัทจำกัดและมีขนาดเล็กหรือกิจการที่เพิ่งเริ่มต้นประกอบธุรกิจ การระดมทุนจากบุคคลเพียงไม่กี่รายในวงแคบด้วยต้นทุนที่ต่ำเป็นช่องทางการระดมทุนที่สำคัญและตอบโจทย์กับกิจการกลุ่มนี้

ก.ล.ต. จึงได้ออกหลักเกณฑ์รองรับการระดมทุนให้ SME/Startup ที่เป็นบริษัทจำกัดสามารถเสนอขายหลักทรัพย์ต่อผู้ลงทุนในวงจำกัด (SME-PP)* ได้ โดยกิจการสามารถเสนอขายหุ้นหรือหุ้นกู้แปลงสภาพ (Convertible Debenture) ให้แก่ผู้ลงทุนรวมถึงพนักงานได้โดยตรงโดยไม่ต้องยื่นคำขออนุญาตต่อ ก.ล.ต. เพียงแค่มีการเปิดเผยข้อมูลต่อผู้ลงทุนและนำเสนอเอกสารให้กับ ก.ล.ต. ตามที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ระดมทุนได้สะดวกมากยิ่งขึ้น รวมทั้งยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือจูงใจให้บุคลากรที่มีความสามารถเข้ามาร่วมงานกับบริษัทได้

○ ระดมทุนในรูปแบบ Crowdfunding

ในกรณีที่ SME/Startup ต้องการระดมทุนจากบุคคลจำนวนมาก (แบบคนละเล็กละน้อย) สามารถเลือกระดมทุนในรูปแบบ Crowdfunding* ได้ เนื่องจากเปิดให้ SME/Startup ทั้งที่เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนสามารถระดมทุนโดยเสนอขายหุ้นหรือหุ้นกู้ต่อผู้ลงทุนหมู่มากผ่านผู้ให้บริการตัวกลาง (funding portal) ที่ได้รับความเห็นชอบจาก ก.ล.ต. ได้

จนถึงปัจจุบันมีกิจการที่ประสบความสำเร็จในการระดมทุนโดยการเสนอขายหลักทรัพย์ต่อผู้ลงทุน
ในวงจำกัดและระดมทุนในรูปแบบ Crowdfunding แล้ว 187 บริษัท มูลค่าการระดมทุนรวมกว่า 2,580
ล้านบาท

ทั้งนี้ ต้องยอมรับว่าการลงทุนในกิจการ SME/Startup ซึ่งธุรกิจอาจยังอยู่ในช่วงตั้งต้นนั้น มีความเสี่ยง
ค่อนข้างสูง นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของหลักทรัพย์จากการที่ไม่มีตลาดรองสำหรับซื้อขาย
โดยเฉพาะกรณีหลักทรัพย์ประเภทหุ้นที่ผู้ลงทุนอาจต้องถือลงทุนในระยะยาว

ก.ล.ต. จึงกำหนดกรอบการเสนอขายสำหรับการระดมทุน 2 รูปแบบนี้ให้อยู่ในวงที่จำกัดเฉพาะผู้ลงทุนที่มี
ความเข้าใจในธุรกิจของกิจการ หรือมีความเชี่ยวชาญในการลงทุนและรับความเสี่ยงจากการลงทุนในลักษณะนี้
ได้ เช่น ผู้ลงทุนสถาบัน รวมถึงผู้ลงทุนประเภทกิจการเงินร่วมลงทุน (private equity) นิติบุคคลร่วมลงทุน
(venture capital) และผู้ลงทุนที่มีลักษณะเฉพาะ (angel investor) ที่โดยปกติจะเน้นลงทุนในกิจการในช่วง
เริ่มต้นที่มีความเสี่ยงสูง โดยแลกกับผลตอบแทนที่สูงมากหากกิจการดังกล่าวสามารถเติบโตได้ตามที่คาดหวัง
และถูกซื้อกิจการโดยบริษัทขนาดใหญ่หรือสามารถเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ได้ ซึ่งผลตอบแทนที่ได้
รับจากกิจการที่ประสบความสำเร็จไม่ก็กิจการจะเพียงพอ ที่จะสามารถชดเชยกับการขาดทุนจากกิจการอื่น ๆ
ที่ล้มเหลวหรือไม่เป็นไปตามคาดได้ และสำหรับการระดมทุนจากผู้ลงทุนรายบุคคล ก.ล.ต. ได้กำหนด
หลักเกณฑ์ให้มีการจำกัดวงเงินระดมทุนหรือจำนวนผู้ลงทุนรายบุคคลเพื่อควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในวงที่จำกัด

○ ระดมทุนในรูปแบบ SME-PO และซื้อขายได้ในตลาดรอง

นอกจากนี้ เพื่อเป็นการเติมเต็มช่องว่างให้กิจการ SME/Startup ที่เติบโตในระดับหนึ่งแล้วและต้องการระดม
ทุนจากผู้ลงทุนในวงที่กว้างขึ้นและมีตลาดรองสำหรับซื้อขายแลกเปลี่ยนหุ้นของกิจการ ก.ล.ต. จึงได้ออก
หลักเกณฑ์การระดมทุนในรูปแบบ SME-PO* ซึ่งเปิดให้กิจการ SME/Startup ที่เป็นบริษัทมหาชน สามารถ
ระดมทุนในวงกว้างโดยเสนอขายหุ้นให้กับผู้ลงทุนที่มีความรู้และประสบการณ์การลงทุนรวมถึงมีสินทรัพย์สูง
ในระดับที่สามารถรับความเสี่ยงได้ เช่น ผู้ลงทุนสถาบัน private equity venture capital angel investor
รวมถึงผู้ลงทุนรายบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการรับความเสี่ยงได้ โดยสามารถนำหุ้น
ดังกล่าวเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LiVEx) ซึ่งเป็นตลาดรองแห่งใหม่ที่ตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทยจัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับการซื้อขายหุ้น SME/Startup ซึ่งจะมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ลงทุนที่
สามารถซื้อขายในตลาดรองไว้เช่นเดียวกับการเสนอขายในตลาดแรก

สำหรับการกำกับดูแลกิจการ SME/Startup ที่ระดมทุนในรูปแบบ SME-PO และเข้าจดทะเบียนใน LiVEx นั้น
ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้มีความเหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระ
และต้นทุนกับ SME/Startup มากเกินไป เช่น ไม่กำหนดให้มีที่ปรึกษาทางการเงินและไม่ต้องยื่นคำขออนุญาต
ต่อ ก.ล.ต. ในการเสนอขายหุ้น และคุณสมบัติของกิจการที่จะเข้าจดทะเบียนรวมถึงหน้าที่ภายหลังการเสนอ
ขายผ่อนปรนมากกว่าการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ

(mai) โดยยังคงมีกลไกคุ้มครองผู้ลงทุนตามกฎหมาย ทั้งตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

SME/Startup ที่สนใจสามารถยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลเพื่อเสนอขายหุ้นตามหลักเกณฑ์ SME-PO และเข้าจดทะเบียนใน LiVEx ได้แล้วตั้งแต่วันที่ 31 มีนาคม 2565 โดยปัจจุบันมีจำนวน 1 บริษัทที่ได้ยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลเข้ามาเรียบร้อยแล้ว และมีอีกหลายบริษัทที่แสดงความสนใจและอยู่ระหว่างการเตรียมตัวที่จะระดมทุนผ่านช่องทางนี้เพิ่มเติมในอนาคต

ทั้งนี้ ก.ล.ต. หวังว่า นโยบายของ ก.ล.ต. ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ SME/Startup เข้าถึงตลาดทุนและระดมทุนผ่านเครื่องมือต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับความต้องการและขั้นในการพัฒนาและเติบโตของกิจการ จะช่วยเพิ่มโอกาสให้ SME/Startup สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนด้วยต้นทุนที่เหมาะสมได้มากขึ้น และมีส่วนทำให้เศรษฐกิจไทยเติบโตอย่างแข็งแกร่งและยั่งยืนต่อไปในอนาคต

หมายเหตุ : * สามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

SME-PP : <https://www.sec.or.th/TH/Pages/LAWANDREGULATIONS/SME-PP.aspx>

Crowdfunding : <https://www.sec.or.th/TH/Pages/LawandRegulations/Crowdfunding.aspx>

SME-PO : <https://www.sec.or.th/TH/Pages/LAWANDREGULATIONS/PO-SME.aspx>

ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความนี้เป็นความเห็นของผู้เขียน ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์